

OLIMPIADA DE LIMBI CLASICE: GREACĂ VECHE, LATINĂ
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București – 21 martie 2025

LIMBA GREACĂ VECHE

Clasa a XI-a

I. Traduceți următorul text din limba greacă veche în limba română:

(50 p.)

Visul lui Xenofon într-o situație dificilă

ἐνθα δὲ αὐτοὶ τὴν πρόσθεν νύκτα ἦσαν ἐπὶ τοῦ ὄρους ἐώρων τοὺς Καρδούχους πολλοὺς συνειλεγμένους ἐν τοῖς ὅπλοις. ἐνταῦθα δὴ πολλὴ ἀθυμία ἦν τοῖς Ἕλλησιν, ὁρῶσι μὲν τοῦ ποταμοῦ τὴν δυσπορίαν, ὁρῶσι δὲ τοὺς διαβαίνειν κωλύοντας, ὁρῶσι δὲ τοῖς διαβαίνουσιν ἐπικεισομένους τοὺς Καρδούχους ὀπισθεν. ταύτην μὲν οὖν τὴν ἡμέραν καὶ νύκτα ἔμειναν ἐν πολλῇ ἀπορίᾳ ὄντες. Ξενοφῶν δὲ ὄναρ εἶδεν· ἔδοξεν ἐν πέδαις δεδέσθαι, αὐτὰι δὲ αὐτῷ αὐτόματα περιρρυῆναι, ὥστε λυθῆναι καὶ διαβαίνειν ὅποσον ἐβούλετο. ἐπεὶ δὲ ὀρθρος ἦν, ἔρχεται πρὸς τὸν Χειρίσοφον καὶ λέγει ὅτι ἐλπίδας ἔχει καλῶς ἔσεσθαι, καὶ διηγῆται αὐτῷ τὸ ὄναρ.

(Xenofon, *Anabasis*, IV, 3.7-8)

συνειλεγμένους – part. pf. m.-p. de la συλλέγω
ἔμειναν – ind. aorist, pers. III, pl. de la μένω
δεδέσθαι = că este legat
περιρρυῆναι = că au alunecat

ὥστε = astfel încât
λυθῆναι = să fie dezlegat
διαβαίνειν = să meargă
καλῶς ἔσεσθαι = că va fi bine

II. Redactați o analiză literară a pasajului dat mai jos, având în vedere următoarele repere: (40 p.)

- integrarea corespunzătoare a fragmentului în cântul I al *Iliadei* și în ansamblul operei homerice
- ilustrarea umanității comportamentului zeilor greci, așa cum se reflectă în textul dat
- prezentarea atitudinii grecilor față de violența domestică și față de persoanele cu handicap
- comentarea a cel puțin trei elemente stilistice diferite, relevante pentru evidențierea ideilor textului

ὥς ἄρ' ἔφη καὶ ἀναΐξας δέπας ἀμφικύπελλον
μητρὶ φίλῃ ἐν χειρὶ τίθει καὶ μιν προσέειπε·
„τέτλαθι μήτερ ἐμή, καὶ ἀνάσχεο κηδομένη περ,
μή σε φίλῃν περ εἰδούσαν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι
θεινομένην, τότε δ' οὐ τι δυνήσομαι ἀχνύμενός περ
χραιομεῖν· ἀργαλέος γὰρ Ὀλύμπιος ἀντιφέρεσθαι·
ἦδη γὰρ με καὶ ἄλλοτ' ἀλεξέμεναι μεμαῶτα
ῥῖψε ποδὸς τεταγῶν ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο,
πᾶν δ' ἦμαρ φερόμην, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
κάππεσον ἐν Λήμνω, ὀλίγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνήεν·
ἐνθά με Σίντιες ἄνδρες ἄφαρ κομίσαντο πεσόντα.”
ὥς φάτο, μείδησεν δὲ θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
μειδήσασα δὲ παιδὸς ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον·
αὐτὰρ ὁ τοῖς ἄλλοισι θεοῖς ἐνδέξια πᾶσιν
οἰνοχόει γλυκὺ νέκταρ ἀπὸ κρητῆρος ἀφύσσω·
ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνώρτο γέλωσ μακάρεσσι θεοῖσιν
ὥς ἴδον Ἥφαιστον διὰ δώματα πομπύοντα.

(Homer, *Iliada*, I, 584-600)

Asta-i grăi, și apoi, repezindu-se, mamei întinse
Cupa cu gemene toate și-adause el după-aceea:
„Fii cu răbdare și-ndură, o mamă, deși ești mânăhniță;
Inima-mi plânge de dragă ce-mi ești, când te văd toropită.
Nu voi putea să-ți ajut, cu toată nespusa-mi durere;
E-ngrozitor când te pui cu-Olimpianul, știi bine,
Am încercat mai demult și-am vrut să te apăr de dânsul,
Dar m-a luat de picior și din pragul ceresc mi-a dat drumul,
De m-am dus cât e ziua de mare, și numai spre seară
Bietul căzut-am în Lemnos, și-abia era suflet în mine.
Cum am picat la pământ, bărbați Sintieni mă luară.”
Zise, și asta-auzind zâmbi cea cu brațele albe
și de la fiul ei cupa primi ea cu zâmbet pe buze.
Dânsul apoi începu de la dreapta pe rând în pahare
Zeilor dulce nectar să le toarne din cămile pline.
Zeii ferice cu toții în hohote lungi izbucniră,
Cum îl văzură pe șchiop găfâind și trudindu-se-n sală.

(traducere de George Murnu)

Nota bene! Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul de lucru efectiv este de 3 (trei) ore. Se acordă 10 puncte din oficiu.
Concurenții pot folosi dicționarul latin – român (sau latin – o limbă modernă).